

Sygn. akt VI Gz 108/14

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Anna Harmata**

Protokolant: asyst. sędz. Anna Grzebyk

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2014 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **D. R.**

przeciwko **Wytwórni (...) Sp. z o.o.**

w O.

o zapłatę

na skutek zażalenia wnioskodawcy na pkt I postanowienia Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu Wydział V Gospodarczy z dnia 15 kwietnia 2014 r., sygn. akt V GC 134/14

postanawia: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Pozwany Wytwórnia (...) Sp. z o.o. w O. w dniu 3 kwietnia 2014 r., wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu Wydział V Gospodarczy, jednocześnie wnosząc o zwolnienie od kosztów sądowych w całości.

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2014 r., Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych

(pkt I).

W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych nie zasługiwał na uwzględnienie gdyż na obecnym etapie postępowania brak było podstaw do przyjęcia, że po stronie wnioskodawcy obowiązek poniesienia stosownych kosztów nastąpi, samo wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym nie wiązało się z jakimikolwiek kosztami po stronie pozwanej.

W dniu 28 kwietnia 2014r. pozwany wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 15 kwietnia 2014 r. które to postanowienie zaskarżył w części tj. co do punktu I, w którym to Sąd pierwszej instancji oddalił wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

Pozwany zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie prawa w postaci art. 103 u.k.s.s.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu przez Sąd, że pozwany jest w stanie ponieść koszty sądowe pomimo, iż wnioskodawca nie posiada dostatecznych środków na ich uiszczenie. W związku z tym wniósł o zmianę postanowienia w zaskarżonej części wnosząc tym samym o zwolnienie od kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, że koszty sądowe w niniejszej sprawie przekraczają jego aktualne możliwości finansowe, nie ma on dostatecznych środków na ich pokrycie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W ocenie Sądu Okręgowego skarżący nie podważył skutecznie ustaleń i wniosków, które legły u podstaw wydania przez Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Na mocy art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Po pierwsze należy wskazać, iż pozwany w żaden sposób przesłanek dla powyższego nie wykazał, nie przedkładając w tym zakresie żadnej dokumentacji. Po drugie, na tym etapie postępowania brak obowiązku po stronie pozwanego pokrycia jakichkolwiek kosztów sądowych.

Zwolnienie od uiszczenia kosztów sądowych następuje po dokładnej analizie aktualnej sytuacji materialnej strony, w odniesieniu do konkretnej kwoty, której obowiązek zapłaty wystąpił na danym etapie postępowania. (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, z dnia 12 października 2012 r., I Acz 663/12, LEX nr 1220646). Sąd przychyliła się do stanowiska Sądu Rejonowego który wskazuje, iż samo wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym nie rodziło po stronie pozwanej żadnego obowiązku fiskalnego. Ponadto skoro dostępność do sądu wymaga z natury rzeczy posiadania środków finansowych, posiadanie tych środków staje się istotnym składnikiem działalności gospodarczej. Oznacza to, że w procedurze planowania wydatków związanych z działalnością gospodarczą podmioty prowadzące tę działalność traktowane jako profesjonalisci w obrocie gospodarczym, przewidując realizację swoich praw przed sądem, powinni uwzględniać także konieczność posiadania środków na prowadzenie procesu sądowego.

Należy podkreślić, iż w myśl art. 103 w/w ustawy podstawą zwolnienia od kosztów sądowych jest wykazanie braku dostatecznych środków na ich uiszczenie, czego skarżący w niniejszym postępowaniu nie uczynił.

Korzyść ze zwolnienia od kosztów ma odnieść strona i to ona powinna w sposób sprawny i wszechstronny przedstawić argumenty na rzecz uwzględnienia wniosku. Takimi dokumentami w przypadku spółki kapitałowej są w szczególności aktualny rachunek zysków i strat, bilans, wyciągi z rachunków bankowych, raporty kasowe, ewentualna dokumentacja potwierdzająca fakt zalegania z płatnościami oraz wszczęcia przeciwko wnioskodawcy postępowań zabezpieczających i egzekucyjnych, itp.

Nieudokumentowanie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przez osobę prawną nie można, w świetle art. 103 w/w ustawy, uznać za brak formalny podlegający rygorowi z art. 130 k.p.c. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych jest pismem procesowym, powinien więc zawierać przedstawienie opisu kondycji finansowej wnioskodawcy wraz z dowodami na poparcie przytoczonych okoliczności (art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c.). Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w orzeczeniu z dnia 2 października 1998 r. (III CZP 34/98, Prok. i Pr. 1999, nr 3, poz. 38), iż wystarczające (niewystarczające) udokumentowanie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przez osobę prawną odnosi się do sfery dowodowej regulowanej przepisami o postępowaniu dowodowym (art. 227-234 k.p.c.), dlatego skutkiem zaniechania wnioskodawcy w tym zakresie jest oddalenie wniosku, a nie jego zwrot. Pozwany zaś wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych nie przedstawił Sądowi Rejonowemu żadnych okoliczności uzasadniających zwolnienie od kosztów sądowych w całości a także nie przedstawił jakichkolwiek dowodów obrazujących jego sytuację majątkową.

Mając na uwadze powyższe przyjąć należało, że Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił sytuację wnioskodawcy w aspekcie bezzasadności wniosku zwolnienia od kosztów sądowych. W takim wypadku Sąd Okręgowy – nie znajdując podstaw

do uwzględnienia złożonego zażalenia – orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.